

MOSKÁL TIBOR KIÁLLÍTÁSAI 2006–2007

Moskál Tibor tősgyökeres budafoki grafikusművész, hiszen ott született, ott eszmélt a világra, környezetére, a tájra és ott vált fogékonnyá a művészetekre. Művészetének egyik grafikai műfaját, a rézkarcot és a rézmetszést is a szintén budafoki nagy rézmetsző mestertől, *Kaveczky Zoltántól* tanulta meg, akinek tanítványa lehetett. Mint ismeretes, a Kisgrafika Barátok Körének majdnem a megalakulása óta tagja és egyik oszlopos ex libris készítő művésze, akinek a nevét és munkáit a gyűjtők nemcsak egész Európában, de a világ sok más táján is jól ismerik. A grafika sokféle műfajában alkot, a rajz és az alkalmazott grafikai eljárások mellett akvarellezik, sőt használ olykor kollázs-technikát is. Műveit eleinte főként szűkebb pátriájában, Budafokon és Budapesten mutatta be, majd országszerte, sőt külföldön is sok kiállítást rendezett.

Élete azonban úgy alakult, hogy már nyugdíjasként, családi okok miatt 1995-ben Békéscsabára költözött és végleg ott telepedett le. A helyváltogatás, a beilleszkedés első néhány nehéz esztendejében szinte semmit sem hallottunk róla, bár sejtettük, hogy az alkotómunkát nem hagyta abba, mivel egy-egy új ex libris időnként megjelent a K.B.K. Egyesület gyűjtőinek cserealkalmain.

Moskál Tibor rézkarca (1992), C3

Az utóbbi években több hírt kaptunk arról, hogy új otthonában, Békéscsabán is kezdik megismerni a nevét és művészetét. Több kamara-kiállítás megrendezésére kérték fel, hol a helyi Közösségi Házban, hol a csabai Tájházban vagy az Ifjúsági Kultúrközpontban. E tárlatok sikere és jó visszhangja azt eredményezte, hogy a művész hetvenötödik születésnapja alkalmából a csabai Munkácsi Mihály Múzeumban reprezentatív életmű-kiállításon mutatták be sokoldalú munkásságát, amelyet teljes két hónapon át látogathatott az érdeklődők serege.

Legutóbb a KISGRAFIKA 2006. évi 3. számában számoltunk be arról, hogy szülőhelye, Budafok is nagyszabású kiállításon mutatta be régebbi és legújabb műveit *HAZAJÖTTEM* címmel, a rendkívül korszerű és reprezentatív Dél-Budai Kulturális és Szabadidőközpont (KUSZA) galériájában.

Az elmúlt egy esztendőben ismét megsokasodtak Moskál Tibor találkozásai a közönséggel, mivel gyakoribbak a felkérések, hogy rendezzen újabb és újabb tárlatokat. Így Békéscsabán a *Pallasz Galéria* 2006 áprilisában mutatta be

BARANGOLÁS A BALATON KÖRÜL címmel linóleummetszet sorozatát, amely 1974-1978 között keletkezett, és néhány darabja meg is jelent napilapokban *A Balaton és környéke műemlékei* rovatban, vagy látható volt egy-egy kiállításon. A húsz darabból álló sorozat teljes egészében (sőt néhány, a közelmúltban készült új metszettel kiegészítve) önállóan most került először a közönség elé. A megnyitón *Szalóczi Piroska* mondott meghitt hangulatú verset, majd *Herczeg Tamás* helyi költő nyitotta meg a tárlatot.

Ugyanebben a hónapban meghívták Moskál Tibort a szlovákiai Töketeresbe (Trebisov) műveinek a bemutatására. A nagyszerű adottságokkal rendelkező, korszerű művelődési házban bő válogatást láthatott a lelkes közönség a művész képgrafikáiból, nagyobb méretű rézkarcaiból, fa- és linóleummetszeteiből, néhány tablón pedig válogatott ex libriseiből. A tárlatnak jó visszhangja volt a szlovák sajtóban.

2006 októberében újból a régi, hazai környezet látta vendégül a művészt: Nagytétényben az úgynevezett Szelmann-házban – amely a helyi kulturális élet egyik legaktívabb helyszíne, ahol színházi előadásoktól kezdve kiállítások, ifjúsági és nyugdíjas klubok, különféle ünnepi rendezvények stb. zajlanak – állították ki azt a rendkívül színes és izgalmas kollázs-sorozatot, amit a grafika és természetes anyagok kombinációjából hozott létre. A bemutatón maga volt a tárlatvezető is, aki frappáns, részletes tájékoztatást nyújtott a látogatóknak a kollázs rejtelméről is.

A sikeres töketerebesi tárlatot követően a Békéscsabai Szlovák Önkormányzat és Kassa város kulturális együttműködése kapcsán rendezték meg 2007 márciusában Kassán, a VYCHODOSLOVENSKÉ MÚZEUMBAN Moskál Tibor válogatott alkotásainak kiállítását. Itt bővített válogatást mutatott be nagyobb méretű fa- és linómetszeteiből, rézkarcaiból, s néhány többféle eljárással készült színes rézkarcából. Ezek többnyire műemlék- vagy tájbrázolások, régi hangulatos utcácskák, Balaton-környéki és Duna-parti horgász-csendéletek, elhagyott tanyák, nagy lombkoronás öreg fák stb. Két-három lapon ízelet ad ragyogó portrérajzoló képességéről is. Moskál Tibor hagyományörző, klasszikus stílusú ábrázoló művésze szép sikert aratott Kassán, utat talált az ottani közönség szívéhez is.

Végezetül arról a kamara-kiállításról kell még szólnunk, amely 2007. április 18-án nyílt meg Békéscsabán a Nemzeti-ségi Klubházban, a Békési úti Közösségi Házak szervezésében,

Moskál Tibor fametszete (1976), X2

s a házigazda, *Gyucháné Veres Krisztina* rendezésében. Itt a művész *UTAZÁS AIM ERDÉLYBEN* című rajz- és linómetszet sorozata szerepelt. Bár a grafikák az 1987 és 1991-es évek közötti időszakban keletkeztek, egy-egy lappal olykor még máig kiegészülnek. A teljes sorozat került ez alkalommal a közönség elé, bár egyes darabjai korábban már megjelentek több gyűjteményes kiállításon mint külföldön, mint idehaza. A megnyitón *Takácsné Olasz Irén*, a Békés Megyei Könyvtár munkatársa beszélt az alkotó grafikai művészetéről és méltatta művészi tömörítő erejét, kompozíció-teremtő képességét. *Orosz Sándor* csabai előadóművész versmondása tette még meghittebbé az alkalmat, Wass Albert: Üzenet haza c. költeményével. A szépen kivitelezett, négyoldalas meghívó

címlapján a linóleumba metszett magyarvalkói templom képe látható, hátsó oldalán pedig a művész portréja mellett pályaképek rövid, tömör összefoglalása olvasható. A kiállítás mottójaként a belső címlap W. Churchill egy mondását idézi: „*Abból élünk, amit kapunk, de az életet, amit adunk*”.

További sok sikert és még számos kiállítást kíván Moskál Tibornak, mint az Egyesület művész-doyenjének a Kisgrafika Barátok Köre valamennyi tagja: gyűjtői és alkotói.

K. Z.

FERY ANTAL KÖZGYŰJTEMÉNYEK RÉSZÉRE KÉSZÍTETT KISGRAFIKÁI

A Fery Veronika által szerkesztett *Fery Antal élete és munkássága, alkotásainak jegyzéke* című kézikönyv ismertetésekor (Kisgrafika, 2006/2. sz.) írtam arról, hogy az ex librisek, alkalmi lapok tulajdonosaira utaló névmutatóban csak a személynevek szerepelnek, így a közgyűjtemények részére metszett lapok közül csak azok kereshetőek vissza, amelyek nevében személynév is előfordul. (Pl. Károlyi Mihály Országos Mezőgazdasági Könyvtár.) Mindenesetre az adattár ettől függetlenül kitűnő lehetőséget nyújt arra, hogy annak tételenkénti átnézésével azonosíthassuk a könyvtárak, múzeumok, iskolák s egyéb közgyűjtemények részére készített ex libriseket. Ezek száma (közéjük számítva a külföldi könyvtárak részére készültet is)

Fery Antal fametszete (1973), X2

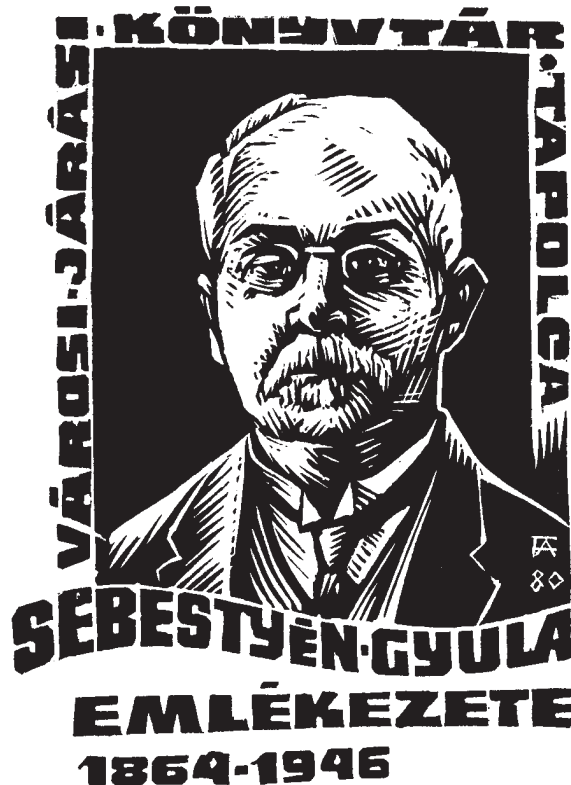
meghaladja a százat. Megemlítem, hogy ha nem is kifejezetten a könyvtárak részére készült lapok, de ide soroltam az ismert könyvtárosok, Pável Ágoston és Szabó Ervin portréját ábrázoló emléklapokat is, valamint Szigetiné Magyar Mária, a Somogyi Könyvtár egykori könyvtárosa részére készült ex librist, amely Fischof Ágotát (1895-1976), az első szegedi könyvtáros nőt ábrázolja. (Sajnos a leírásból ez a szövegrész hiányzik.)

A közkönyvtárak részére készített metszetek száma 85. Az elsőt már 1941-ben a MIOE (a Magyar Iparművészek Országos Egyesülete) Grafikai Szakosztálya részére készítette, az utolsót

Fery Antal fametszete (1976), X2

éppen 50 esztendő múlva, 1991-ben a FSZEK (Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár) Budapest Gyűjteménye részére. Ez a fametszet egyébként annak a sorozatnak a tagja, amely úgy jött létre, hogy Pesti László és Tarjányi Ferenc – elismerésre méltó mecénási szerepet is vállalva – ex libriseket rendeltek meg számos országos nagy könyvtár részére, majd azokat meg is küldték a könyvtáraknak. (Az eredeti dúcokról, Palásthy Lajos által készelt nyomtatva, s Keresztury Dezső kéziratos versének az aján-

Fery Antal fametszete (1980), X2